

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta esce de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, Fôia, candu concedu ajutôriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/3 3 fl. v. a. Tieri externe 12 fl. v. a. pe unu anu sêu 2 1/3 galbini mon. sunátoria.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serio 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 92.

Brasiovu 7 Decembre 25 Novembre

1870.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasiovu 23 Nov. vechiu.

Reuniunea romanescu de gimnastica si de cantari tienù eri in 22 Novembre ultim'a convenire colegiala in anulu acesta cu programulu urmatoriu:

1. „Rugatiunea corabieriloru in furtuna.“ Choru de barbati.
2. „Fiic'a regimentulu“ de Beriot pentru violina si piano.
3. Declamatiune.
4. „O nôpte de Maiu“. Choru de dame si barbati.
5. Quartetu din „Hochzeit bei Laternenschein“.
6. Fantasia din „Traviata“ pentru piano de A. Doria.
7. „Romantia nationala“ de T. Georgescu pentru tenoru.
8. „Andante“ din concertulu de Beriot Nr. 2 pentru violina si piano.
9. Choru de dame si barbati din operata: „Monsier si Madame Denis“.
10. „Sioldanu vitèzul“ de V. Alexandri.

Câ totudèun'a asia de asta data a fostu acèsta petrecere cercetata de publiculu nostru romanu, si ne convinsèramu de nou, ca convenirele aceste suntu cele mai frumôse petreceri ce le avem noi romanii aici in Brasiovu. Pieseles aratate in programu au fostu alese cu multa dibacia din partea conducatorulu, si spre lauda reuniunei ecsecutate cu tóta acurateti'a receruta, de si se ivi incidentu tristu pentru acèsta reuniune, ca-ci tocmai in ajunulu convenirei fù conducatorulu ei cuprinsu de unu morbu greu si asia se vediù silita societatea a se conduce de unu dirigentu nou. Nu ne vomu lasa intr'o recensiuone mai detaiata, ci ne vomu margini pe langa laud'a ce compete unoru persone concertanti, cari fara a fi membrii activi ai acestei reuniuni au concursu cu doi numeri in programulu convenirei. Antaiu este dômn'a Gärtner, care la diferite ocazioni si la alte conveniri ne-a pusu in uimire cu tehnic'a cea mare ce o posede in ecsecutarea cantececeloru pe piano. Alu doilea este studintele I. Baiulescu, care in etate abia de 15 ani produce tonurile cele mai fermecatôrie pe violina si ne da sperantia frumôse despre cualificarea sa de concertantu in violina. Vorbindu despre puterile chorulu trebuie se marturisimu, nu scimu, din ce cauza ele se impucinèza din di in di, de ôra ce chorulu, care panz aici constá din 40 de membrii, acum de abia numera vr'o 20. Abstrahendu dela unele incidentie, ca cativa factori principali ai acestei reuniuni au fostu impededati, parte priu morburi, parte priu alte cause neprevèdute, ni se pare nôua, ca a inceputu a se inradacina ôre care indolentia, ba putemu dice chiaru o nepasare periculôsa pentru progresulu ce lu dorimu; de ôrace unii membrii si mai alesu unele membre, care au facutu onôre si in productiuni arangiate de straini s'au eschisu din acèsta societate. Intrebamu dêra pe publiculu nostru romanu, ca ôre ce ar' dice strainii, dêca si petrecerile aceste, unice pentru o adunare mai mare de romani s'ar desfiintia? Ôre nu ne-amu face noi de risulu loru, se tacemu de imputarile conationaliloru nostri din alte parti. Ôre nu scimu noi ce impresiuni surprindietôrie au facutu aceste petreceri asu-

pta ôspetiloru veniti din Romani'a si din alte parti ale Transilvaniei?

Nu scimu, catu de favorabilu s'au exprimat ei in privinti'a vietiei sociale, ce o ducemu noi aici? Sustienerea sèu disolvarea acestei societati depinde numai dela noi; de o vomu spijini-o, o vomu avè; éra de nu, damu dovada, ca inca nu suntemu destoinici de ceva mai inaltu si mai pre susu de interesele materiali. Deci se ne intr'unimu cu totii pentru sprijinirea si sustienerea acestei societati, a carei scopu nobilu este de a latí music'a in poporu, de a face, cá in fiacare casa se se cultiveze musica, pentruca influinti'a musicei asupra nobilisarii animei este reeauoscuta de tôte popôrele civilisate. Cultivandu music'a se cultivèza simtiemintele, cultivanduse simtiemintele se progaga moralitatea. „Oglinda sufletulu este musica“ dice renumitul Metastasio. —

Universitatea natiunei sasesci e conchiamata pe 10 Ianuaru 1871, printr'unu cerculariu alu comitelui sasescu din 30 Nov. 1870 Nr. com. 1684, indreptatu catra tôte diregatoriele sasesci. Dupa cuprinsulu lui se provôca jurisdictiunile a pune tôte la cale, pentru cá alegerile deputiloru, pe basea §§ 11 12, si 14 ai statulu provisoriu, se se ecsecuteze, pentrucá alesii se mèrga de timpuriu la siedintiele upiversitatii.

Obiecte de pertractatu se semnalisa: ordinea administrarei paduriloru in cele 7 judecie; sistemisarea ajutôrialoru nationale pentru cultur'a industrialia intre sasime, pentru salariale oficialiloru pensionari, intregiri de posturi precum si vinderea casei nationale Nr. 189 in Sibiu; precum si darea socoteleloru, restituirea bunuriloru fiscale ale Fagarasiului, redicarea de scôle agronomice, regularea relatiuniloru agrarie, obiecte economice si inainte de tôte darea opiniunei in privinti'a regularei municipale in fundulu regiu cu privire la art. de lege 43 § 10 din 1868 si § 88 art. 42 din 1870.

Dupace corpurile representative orasiane si cercumdarie preste totu teritoriulu fundulu regiu se afla acum reorganizate, pentru cuprinsulu intregulu fundu regiu e chimata acèsta dieta a pune basea viitôriiloru relatiuni intre — omu cu omu, — ca-ce in ea se voru pertractá totu obiecte nationale sasesci; ma si de ale altoru conlocuitori in fundulu regiu; numai se-si folosésca dreptulu de a alege deputati, cari se le reprezenteze si interesele loru in universitate, nedemitenduse in trafice, care apoi in rezultatulu loru le contringu cretiele fruntiloru. Se fimu sireti cu siretii si solidi cu solidii, dice lumea de adi, nu eu. —

Situatiunea sta inganata cu aderarea puteriloru la tienerea unei conferintie, nu se scie unde; se scie, ca si Pôrt'a primindu propunerea de conferintia a contramandatu conchiamarea redifiloru; inse ce e curiosu, ca regimulu republicanu din Tours respinge cu totulu conferintiele, si Angli'a inca le primesce numai cu conditiune, cá decisiuniloru conferintiei se nu se prejudece prin faptele complinite. Angli'a nu se multiumesce, pana candu Gortschakoff nu -si va retrage prim'a nota. Cine va crede la intelnirea estoru pretensiuni, va fi mare Apolonu! —

Din campulu resbelulu.

Diurnalele din Ungari'a anumitu „P. Lloyd“ etc. precum si „Arader Ztg.“ publicara telegramo din Tours 2 Dec., care reportèza o mare invingere a francesiloru, ca gen. Ducrot cu 150 mii a ruptu liniile impresuratôrie si la Nogent sur Marne a luat pusetiune tare; ca francesii au ocupatu 60 de tunuri si ca regele Wilhelm ar' fi luat fug'a dela Versailles; inse telegramele germane nu vorbescu despre infracti'a liniei nici despre victoria.

Dér' telegram'a urmatôria vorbesce de batai'a din 1 Decembre totu pentru invingerea francesiloru asia:

Brucsel'a 3 Dec. Repôrte directe dela armat'a de Loire spunu, ca arip'a drépta a prusiailoru fù trentita la pamentu in 1 Dec. si tóta armat'a de Loire merge catra Parisu. Alta telegrama:

Versailles 2 Dec. Armat'a dusmana parisiiana dupa batai'a de alaltaeri a tienutu ocupate satele de pe malulu Marne anume Brio si Champigny. Asta diminètia trupele nôstre reocupara acèste sate. La 10 ôre dusmanulu éra inainta in **contra pusetiuniloru nôstre de a-perare** intre Seine si Marne, inse dupa lupta ferbinte de 8 ôre fura respinsi victoriosu de catra corpulu de armata prusianu 12 si 2 dimpreuna cu württembergesii. Despartimentulu de armata alu m. duce de Mecklemburg fù atacatu cu violintia pe linea Orgère Baigneaux de catra a 15 si 16 corpu francesu, inse fù respinsu preste Loigny si Coupuray fù luat cu asaltu. Dusmanulu inainta(?) pana langa Artenay, perdù inse multe sute prinsi si 11 tunuri. Perderile nôstre suntu mari, ale dusmanulu suntu fôrte considerabile. Asta scire e germana si ea inca marturisesce, ca francesii inaintèza. —

Altu telegramu: Tours 2 Dec. (oficialu) repôrta, ca in urm'a instructiunei ministeriului de resbelu se incepù o miscare intr'unita. Inceputul operatiunei a fostu favoritoriu, corpulu alu 16-a dede cu arip'a stanga de o pusetiune tare a dusmanulu la Guilleville pana la Terminiers; dupa o lupta de 6 ôre pusetiunile dusmanulu (prusianu) fura luate de catra francesi **cu baioneta**, precum si localitatile Bonneville, Villepot, Tuverolles. Perderea dusmana e mare, a nôstra nu e seriôsa, se aducu prinsi, dusmanulu se retrase la Loigny, Chateau-Chambray.

Tours 4 Dec. oficialu (Cor. Bur.). Armat'a de Loire **in inaintarile sale** de Vineri si Sambata afla viua impotrivire din partea dusmanulu, intreruspenduse in inaintare. Se pare, ca dusmanulu a concentratu masse considerabili intre Pithioinres, Artenay si Orgueres. Armat'a de Loire trebui se-si ocupe positiunile cele tari dinaintea Orleazulu, amenandu miscarile inaintatôrie. Problem'a armatei de Loire e cam dificultata, inse ea e neamenintata. Armat'a lui Ducrot tiene pe dusmanu ocupatu.

Din telegramele de susu se vede apriatu, ca francesii se potu numi invingatori in dilele acèstea, tocma de nu le a succesu a degagiá Parisulu, ceea ce se vede si din un'a telegrama dela Genev'a 3 Dec., care repôrta, ca garnisónele dela Metiu, Thionville, Nancy, Strassburg primira ordine urgenta cá se mèrga cu cea mai mare iutiala catra Parisu.

Lyon 3 Dec. Astadi tóta diu'a o lupta infocata pe drumulu dela Autun la Arnay-le-Duc.

